

տեմբերյան հեղափոխութիւնից հետո, երբ քաղաքական իրադարձության հետեւանքով ավելի մուր և ավելի լարված եղանակով դրսևորվեցին դասակարգային հակասութիւնները, այդ փոքրաթիւ ինտելիգենցիային վիճակվեց խաղալ բռնկված պայքարի մեջ շատ ավելի վճռական դեր, քան թե նախկին մեղքական և այլ տիպի աղնվական կալվածատիրության անկազմակերպ շերտին, քան թե ավանդական, բայց հնացած կազմակերպության մեջ քարացած հոգևորականության ներկայացուցիչներին: Հենվելով նորակազմ աշխատավոր գյուղացիության և տեղում կամ դրսում բանվորական դասակարգային գիտակցութիւն ձեռք բերած խավերի վրա, թշնամական կամ գաղափարական կապեր հաստատելով իրավորեն չկազմակերպված, բայց իր շահերով ներքուստ սերտորեն միավորված կապիտալիստական շերտի հետ՝ ինտելիգենցիայի զանազան խմբավորումները թե՛ մայիսյան շարժումների ժամանակ և թե՛ նրանից առաջ և հետո տալիս էին մեկ այս, մեկ այն ուղղութիւն հեղափոխության ընթացքին, մինչև դավառում վերջնականապէս սովետական կարգերի հաստատումը: